

Erdei fürdő

Visegrád festői kirándulóhelyén, a Pilsneri Parkerdőgazdaság által gondozott Lepencevölgyben új medencét építenek. A 33 méteres erdei sportfürdő már három éve fogadja a vendégeket, s a nyár elejére elkészül a háromszintes, teraszos ülőfürdő is. Ez utóbbit, akár a sportmedencét a föld mélyéről fejtő 39 fokos víz táplálja majd.

Pécselt

Atomerőművi szakiskolai képzés indul

Pécselt szervezik meg az épülő Paksi Atomerőmű középszintű szakemberképzését. Az Oktatási Minisztérium döntése alapján új szakiskolai ágazatot hoznak létre: az atomerőművi gépészeti oktatását.

A képzés az 1980/81-es

tanévben indul meg a Vegyipari és Vegyi Gépészeti Szakközépiskola keretében. Az országban egyedül ebben az intézményben lesz atomerőművi gépész szak. A választás azért esett Pécsre, mert — a Pakshoz való földrajzi közelségén túlmenően — a szakközépiskola profiljába jól beleillik az atomerőművi képzés, kitűnő mérnök-tanárokat, akik az iskolában és kellőképpen felszerelt tanműhelyekkel rendelkeznek.

Az első osztályba 35—40 fiatal vesznek fel.

A pécsi szakközépiskola 1984-ben bocsátja ki az első atomerőművi gépészeket. Azok, akik Pakstra kerülnek közülük, középszintű szakvezetőként dolgoznak majd: az atomerőmű gépezeti beüzemelésének, üzemeltetésének és karbantartásának feladatait. (MTI)

Olvasókör az Ifjúsági Házban

Irodalomkedvelő középiskolások figyelmébe ajánlható elsősorban a hír: március 11-től olvasókör indul az Ifjúsági Házban. Hetente két alkalommal, este 6 órai kezdettel megrendezendő foglalkozások programjait összeállítva a szervezők figyelembe vették a középiskolai világ- és magyar irodalmi tananyagot, s még egy fontos tényezőt: a Szegedi hallható TIT-előadások és egyetemi előkészítők tematikáját. Így részben elkerülhető lesz az ismétlődés, részben pedig — s ez az igazán fontos — világossá, egyértelművé válik a kezdeményezés hogyanja-mikéntje: nem előadássorozatokról és nem is valamiféle iskolai szakkörpótlékról van szó.

A foglalkozások meghívott vezetői — az első időszakban a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának fiatal oktatói — kötetlen formában beszélgetnek majd a résztvevőkkel olyan irodalmi korzakokról, irányzatokról, amelyek nem szerepelnek az iskolában tanulóknak között. Jó néhány, már-már elfelejtettnek tűnő író is terítékre

kerül majd, s nyilván meglepetésként kiderül majd az is, méltán avagy méltatlanul nem hallottak még eddig róluk a tizenévesek. Az egyes korok irodalmát meghatározó-befolyásoló politikai mozgalmakat, ideológiákat, az adott társadalmi viszonyokat, szintén megtagyálják majd.

A márciusi program az avantgarde jegyében telik el: s hogy milyen nagy területet átfogva vizsgálódnak együtt a fiatalok, azt talán érzékelteti néhány téma és néhány név: Nietzsche, Schopenhauer, szecesszió, naturalizmus; Rimbaud, Baudelaire, szimbolizmus, Ady, Kassák, Szabó Dezso. A következő hónapok tervei között az egzisztencializmus, a fasizmus ideológiája és irodalmi vetületei, a realizmus, a beat-irodalom és a mai magyar irodalom szerepel. A programok, a kezdeményezés tervei láttán, remélni lehet, hogy az ifjúsági házbéli olvasókör foglalkozásai jelentős mértékben bővítik az érdeklődők ismereteit, s hozzájárulhatnak — talán nem is kicsit — a továbbtanulási esélyeihez.

Politikai irodalom diákoknak, munkásoknak

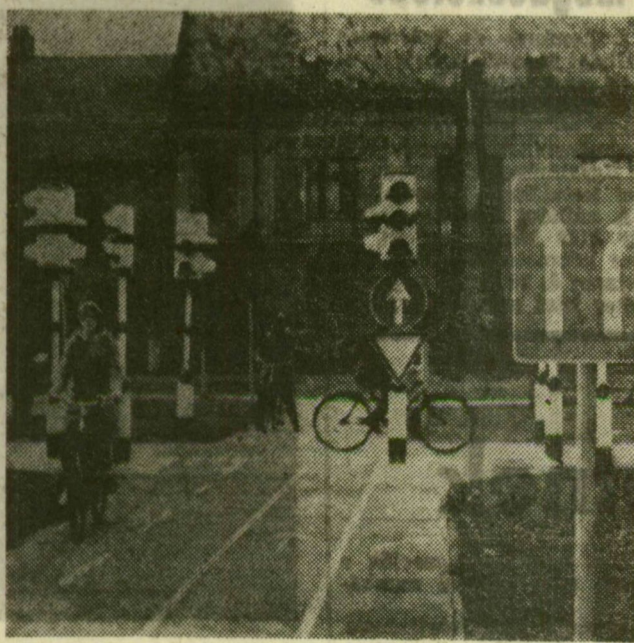
A politikai irodalom népszerűsítése, a Kossuth Könyvkiadó kötetének megismeretése, a politikai-történelmi ismeretek bővítése, a munkásművelődés és a népszerű tudományos eredmények terjesztése érdekében a napokban két felhívás indult útjára. A kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző intézet KISZ-szervezete elküldte felhívó levelét a megye összes középfokú tanintézetébe, melyben az MSZMP XII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére meghirdeti az Egy diák — egy könyv akcióját. A mozgalom célja, hogy az ideálforradalmi ifjúsági napokhoz és a KISZ KB által kezdeményezett Könyv és ifjúság akcióhoz kapcsolódva szorgalmazza a fiatalok körében a Kossuth Könyvkiadó kötetének népszerűsítését.

Az AFIT XI. számú Autójavító Vállalat Komocsin Zoltán szocialista brigádja Csongrád megye 126 üzemébe küldte el levelét, melyben csatlakozni hívja a munkásokat az Egy brigád — egy könyv, illetve az Egy brigádtag — egy könyv mozgalomhoz. A felhívást fogalmazó szocialista brigád vállalta, hogy tagjai 150 forint értékben vásárolnak a Kossuth Könyvkiadó által kibocsátott művekből.

A két akció támogatja a KISZ Csongrád megyei bizottsága és a Kossuth Könyvkiadó Csongrád megyei kirendeltsége. Megküldik az üzemek KISZ-szervezeteihez és szocialista brigádjaihoz a kiadói könyvjegyzékeket és megrendelőlapokat. Az ak-

cióban részt vevő brigádoknak és iskoláknak az eladott könyvek értéke után a kiadó tíz százalék jutalékot biztosít. A legjobban forgalmazó iskolák és szocialista brigádok külön jutalomban részesülnek.

Közlekedési verseny

A Szeged városi és járási Közlekedésbiztonsági Tanács szervezésében az idén is részt vesznek az általános és középiskolai tanulói a Nemzetközi Iskola Kupa vetélkedősorozatában. A város és a szegedi járás diákjai tegnap, szombaton délelőtt a Kolozsvári téri KRESZ-parkban versengtek, hogy eldöntse, melyikük sajátította el a legeredményesebben a kerékpáros és gyalogos közlekedés szabályait, s ki képviselje őket a megyei döntőn.

Miért ülnek kevesen a nézőtéren?

Beszélgetés a színházról Bányainé dr. Birkás Máriaival, a városi tanács elnökhelyettesével

Lassan megszokottá vált, hogy a színház gondjairól szólni Szegeden mindig aktuális. Nemcsak azért, amit Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese úgy fogalmazott meg tavaly nyáron, az évadzáró társulati ülésen, hogy a színház több, mint a városi tanács 130 köznevelési intézményéből az egyik, kiemelt rangja, szerepe van, amire rá is szolgált abban az évadban. Hanem mert mindjárt akkor hozzátette: legsürgősebb feladat mindelőbb kiköszörölni a híren esett csorbát, az első lépések biztatónak. Önkéntelenül adódik tehát a kérdés: milyen az ügynevezeti második lépések? Ugyanennek az 1978—79-es szezonnak évadzáró társulati ülésén tudniillik, ahol Bányainé dr. Birkás Mária az igazgatócserét bejelentette, kilátásba helyezett további nagy jelentőségű változásokat is. Felsorolná?

— Ha van színház, amely az elmúlt évtizedben objektív és szubjektív tartozékai-val egyszerre avult el, tehát épületében csakúgy, mint erkölcsi-művészi szempontból, akkor a Szegedi Nemzeti Színház az. Magunk közt nem minden írónia nélkül emlegetjük, hogy tudunk mi korszerűek maradni, hiszen nálunk is lezajlott az igazgatóváltás, hagyományörzőek is, mert az opera megtartotta rangját, s bizony vezető szerephez is jutottunk egy szempontból: a nagyszínházat elsőként zártuk be. Az objektív és szubjektív nehézségek együttes hatása az 1977—78-as évadban kulminált, smondhatni, robbanást idézett elő. Miközben körülöttünk ez idő tájt ért el kimagasló sikereket Kecskemét, Szolnok, Kaposvár, előkészítve a fővárosi változásokat is, a mi színházunk, más megyei városokéhoz hasonlóan, középszerepben élt, s csupán akkor hallottak rólunk, ha a szó legszorosabb értelmében véve énekeltek. Az 1978-as évadkezdetre felgyorsultak az események. Pál Tamás került az igazgatói posztra, ambiciózus, tehetséges művész, tele becsvágygal, intellektuális lehatóságokkal. S minthogy művész, akinek ebbeli ténykedésében korlátozni nem szeretnénk, az adminisztrációs kuszaságok fölszámolására ügyvezető igazgatót került mellé, dr. Dömötör Iván. Elkezdődött tehát egy folyamat, melynek lényege és célja nem a személynévre volt, hanem megindítani egy „színházosodási” folyamatot, hogy legyen rend és tervszerűség, ambíció, igényesség, mely igazán színházzá avathatja az intézményt. A városi pártbizottsággal szoros együttműködésben konkrét feladatokat határoztunk meg a szakmai és szervezési munka javítására. Csupán címszavakban, olyan kérdésekről van szó, mint a művészi színvonal emelése, műhelymunka, stúdió-előadások, szocialista eszméiség mai magyar dráma, kapcsolat a drámaírókkal, fiatalok felkarolása, dramaturgiai munka, társulatfejlesztés, a látogatottság növelése, tervszerűség. A jelen helyzetet, gondolkodom, e folyamat tükrében lehet és kell értékelni. Megítélésünk szerint a jó színházválasz folyamata megindult, pontosan a változás egyes jelei érződnek. Más kérdés persze, hogy sokan egyik napról a másikra történő megújulást vártak. Nem akarom a többtagozatú színház sajátos gondjait ecsetelni, de a Szegedi Nemzeti Színházról szólók általában együtt beszélnek prózáról, operáról, operettől, pedig az értékelésnél bizonyos dolgokat szét kell választani. Így az operatársulat a nem éppen ideális körülmények ellenére is együtt maradt, rangjához méltóan szerepel, s képes az alkalmazkodó megújulásra. Együttműködés vezetése igazán nagy értéke

a színháznak, a városnak, a magyar zenei életnek. Más a helyzet a prózával. Bár Korábbi önmagához képest tett egyet s mást — ösbemutatókat tartott Maróti Lajosnak, Sütő Andrásnak, a Csúrka-darabokkal másáigát bizonyította, igyekezett megnyerni drámaírókat, vendégszerepelt Budapesten, részt vett a lengyel és szovjet művészeti heteken, bekapcsolódva a köznevelődés országos áramkörébe — mégis azt kell mondanom, nem fejlődött úgy, ahogyan szeretnénk volna, nem került az érdeklődés középpontjába. Tevékenységéből hiányzik a perspektivikus műsorpolitikai koncepció, a tudatos tervezőmunka, a társulatfejlesztés, a sikernek olyan feltételrendszere, ahol jó darabok, kiváló művészek, rendezők vannak jelen. Megkockáztatom: a prózai társulat jelenleg néhány színész tartja életben. Gyenge a műhelymunkája, kicsiny a vonzereje. Mindenképpen változásokra lesz tehát szükség, s az iménti felsorolásból nagyjában az is érzékelhető, miben, hol.

A művészeti élet farkastörvénye, hogy a hivatásos együttesekkel szemben nem szívesen méltányos a közönség. A pénzért minőséget vár. Az a bizonyos robbanás, vagy amiképpen Ön mondta, az „objektív és szubjektív nehézségek kulminációja”, némiképp megkészt Szegeden. Legalábbis más városokban korábban lezajlott, minek következtében úgy kerülhetek elénk (is), hogy a megújulási szándékok hasonló, bár körülményesebben elhatározott vágyához, a robbanás, kiköszörözték színházművészetünk arzenáljából a szükséges és hatékony „gyutacsokat”. A közönség pedig, mely jó ideje türelmetlenül várta a tüzi-játékot, lassacskán ráunt, hogy beváltatlan ígéreteket és nagy-nagy fogadkozásokat elfulladó üres durrogásokat hall.

— A korábbi színházvezetési koncepciójának akkor lett volna létjogosultsága, ha legalább egyetlen réteget megnyer magának, mondjuk a fiatalokat, hogy aztán rajtuk keresztül térközhessen szélesebb közönségszerepéhez. Sajnos, alig tudunk érzékeltetni ilyen fejlesztendő közönségbázist, ezért kellett változtatni. Színház és közönség kapcsolatát elsődlegesen a látogatottságon mérjük. Minek szépítsük a dolgot, továbbra sem rózsás a helyzet. Tessék elmenni a színházba, bárki meggyőződhet róla, kevesen ülnek a nézőtéren. A különböző kezdeményezések hatása nemigen észlelhető, csökkenő bérletszámok, megváltott és üresen hagyott székek, egyegy kellemes est: jószerivel ennyi ma a Kisszínház, s alig több a Zenés. Fölsorolhatnék számos, színházon kívüli okot, de most csak a mi oldalunkról közelítem a kérdést. Legfőbb gondunk a már említett művészi színvonal esetlegesége. A prózánál talán még értem, nem

így az operánál, hiszen kiugró látogatottsággal ott sem büszkékedhetnek. Fájó pontunk a fiatalok, egyetemisták távolmaradása, akik nem kapták meg azt a fajta színházi érdekességet, amit mondjuk egy Paál István-féle produkció kínál — és ez baj. Am nem kevesen közöttük, nagyképűségből, sznob-ságból vagy lustaságból, kivülről ítélik meg a színházat. Általában véve hajlamos arra a szegedi közönség, hogy az előadások megtekintése nélkül ítéljen, kategorikusan. Gyakran a komoly szakmai elismerést kiváló darabok is fantomnézők előtt mennek. Szegeden egyszerűen nem divat színházba járni. S ha már itt tartunk, felvetném a sajtó felelősségét is a közhangulat formálásában. Nem akarom jogát megkérdőjelezni a hiteles kritikára, a problémák tudatosítására, de nézőpontja mindig csak a színházszerepet, a művészek tisztelete, a segítő szándék lehet. Úgy érezzük, utóbb ez a tendencia jellemző a sajtókritikára.

— Bárhogyan is szeretnénk szélesebb mederben tartani beszélgetésünk témáját, minduntalan a próza akut gondjainál vetünk horgonyt. Már Pál Tamással is szót váltottunk e hasábközi műhelymunka bizonyos hiányosságairól. Most a műsorpolitika kapkodásai, szakutcai révén, melyek az utóbbi időben is tapasztalhatóak, gondolkodom, nem haszontalan megfogadnom Önt a tandíci irányítás szerepéről, természetéről, mibenléteről.

— Több oka van annak, hogy prózánk az országos színházi megújulásban nem tudott meghatározó lenni. Hiányoztak azok az erők, melyek a megújulást belülről, természetes módon vittek volna végbe, nem sikerült tehetséges fiatalokat Szegedre telepíteni, s az irányító szervek sem rendelkeztek mindig olyan reális háttérrel, ismeretanyaggal, áttekinthető képességgel, „hatalommal”, hogy a problémákat kivülről, exporttal tudták volna megoldani. A helyzetkép mára elég pontos, és tisztázottak a teendők is, melyek megvalósításán együtt munkálkodunk a színház vezetésével. Csakis a jelenlegi társulatunk igazi értékeire és a tehetséges fiatalokra támaszkodva léphetünk tovább, ám nem máról holnapra. A gyökeres változtatást nem érezzük megvalósíthatónak, indokoltnak. Fokozott felelősség hárul a tanácsra, a minisztérium is erőteljesen támaszkodik ránk. Mi teremtjük elő a költségvetés anyagi fedezetét, s bár a műsortervek jog szerint a minisztérium hagyja jóvá, kialakításában részt vállalunk magunk is. Véleményünk nem az egyes darabokhoz szól, hanem a koncepcióknak és a végrehajtás irányainak. Kemény viták árán sikerült elfogadtatnunk azt az álláspontunkat, hogy hosszú távú program nélkül esetlegessé válik a rövidtávú, s a következmények fellelhetőek a társulatfejlesztési hiányosságaiban, hogy ma sincs színöbön az elvándorlás, s tehetséges művészek nemigen kapkodnak a szegedi színház után. Meggyőződésem, az elmúlt két esztendőben előbbre tartunk. Helyzetfelismerésünk egyértelmű. S a városban érzek annyi potenciális lehetőséget, hogy hamarosan megfelelő színvonalra hozza föl színházát is.

Nikolényi István